

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра менеджменту

Ректор

Беліков С.Б.

20 20 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 8 ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Інститут, факультет: економіко-гуманітарний інститут
гуманітарний факультет

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи менеджменту» для здобувачів вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма: «Міжнародний бізнес» – НУ «Запорізька політехніка». - 2020. – 15 с.

Розробники: Кутідзе Л.С., к.е.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від «18» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри менеджменту _____ (Пуліна Т.В.)

« 18 » 06 2020 року

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету

Протокол від « 10 » 06 2020 року № 6

« 10 » 06 2020 року Голова _____ (М.В. Дедков)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми* «Міжнародний бізнес» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

« 10 » 06 2020 року Керівник групи _____ (І.О. Лазнева)

*Якщо дисципліна викладається невипусковою кафедрою

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини» Освітня програма: «Міжнародний бізнес»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання -	Освітній ступінь: бакалавр	Семестр	
Загальна кількість годин - 120		2-й	2-й
		Лекції	
		30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		76 год.	110 год.
		Індивідуальні завдання:	
			контр. робота
		Вид контролю: екзамен	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 6			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 37% до 63%

для заочної форми навчання – 91% до 9%

2. Мета навчальної дисципліни

В умовах ринкової економіки функціонування та розвиток організацій можливі не лише за рахунок наявності фінансових та матеріальних ресурсів і запровадження інновацій, а, перш за все, за рахунок створення дієвої системи менеджменту. Менеджмент - це інтеграційний процес, який підготовлені фахівці використовують для формування організацій і управління ними через постановку місії та цілей й розробку шляхів, способів, прийомів і методів їх досягнення. Менеджмент передбачає виконання ряду функцій, здійснюючи які менеджери забезпечують умови ефективної праці зайнятих в організації працівників, і здобуття результатів, відповідних поставленим цілям. Отже, менеджмент – це вміння досягати поставлених цілей за рахунок ефективного використання праці, інтелекту, мотивів поведінки людей, що працюють в організації. Процесі глобалізації та інтернаціоналізації бізнесу виступають додатковими стимулами формування дієвої системи управління для забезпечення конкурентоспроможності підприємств. Зазначене зумовлює значимість та потребу знань з курсу «Основи менеджменту», який належить до обов'язкової частини освітньої програми «Міжнародний бізнес».

Для освоєння студентами необхідних теоретичних знань та отримання практичних навичок щодо управління бізнесом, попередньо необхідно опрацювати таку дисципліну як «Економічна теорія». Отримані знання в подальшому стануть теоретичною базою для здобувачів вищої освіти при опануванні таких дисциплін як «Економіка бізнес-структур», «Міжнародний бізнес», «Міжнародний менеджмент і маркетинг».

Мета дисципліни - формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, усвідомлення сутності основних понять та категорій науки управління, з'ясування змісту процесу управління та його особливостей в умовах глобалізації, а також розвиток навичок використання прийомів, способів та інструментів управління, що виправдали себе на практиці і враховують тенденції розвитку розвитку світової економіки та особливості національних підходів до побудови систем управління бізнесом.

Завдання:

- розкрити сутність основних понять і категорій менеджменту;
- сформулювати уявлення про основні етапи еволюції науки управління;
- охарактеризувати особливості підходів до управління у різних країнах;
- розкрити зміст функцій управління;
- визначити складові внутрішнього і зовнішнього середовища фірми, а також специфіку дії факторів міжнародного середовища;
- проаналізувати складові елементи, етапи, інструменти реалізації та забезпечення взаємозв'язків функцій управління;
- охарактеризувати зміст процесів реалізації функцій планування, організації, мотивації, контролю;
- дослідити процеси прийняття і методи обґрунтування управлінських рішень;
- розкрити вплив різних факторів мікро-, мезо-, макро-, мета- та глобального середовища на ефективність системи управління організацією.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та

необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК03. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК04. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК07. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК08. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК09. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Фахові компетентності:

СК08. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК09. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

СК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

СК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

СК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Очікувані програмні результати навчання:

РН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

РН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

РН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

РН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

РН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. «Теоретичні та організаційні основи менеджменту».

Тема 1. Поняття і сутність менеджменту.

Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Сутність категорій «управління» та «менеджмент». Управлінські відносини як предмет менеджменту. Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління. Менеджери, підприємці, бізнесмени - ключові фігури ринкової економіки.

Тема 2. Еволюція управлінської думки.

Історія розвитку менеджменту, історія розвитку управлінської думки у світі та в Україні. Класичні теорії менеджменту: школа наукового управління; класична (адміністративна) школа управління; школа людських відносин; школа поведінкових наук; емпірична школа, школа «соціальних систем», нова школа. Сучасні підходи до менеджменту (системний, ситуаційний та процесний підходи). Особливості національних моделей менеджменту. Розвиток управлінської науки в Україні. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.

Тема 3. Організації як об'єкти управління.

Поняття організації. Ознаки організації. Внутрішнє середовище організації, взаємозв'язок внутрішніх змінних. Різновиди організацій: прості та складні, формальні та неформальні. Загальні риси організацій: вертикальний та горизонтальний поділ праці. Організація як відкрита динамічна система: керуюча та керована підсистеми. Модель організації як відкритої системи: параметри входу, процес перетворення, параметри виходу. Зовнішнє середовище організації: фактори прямої та непрямої дії. Еволюція організації. Концепції життєвого циклу організації. Культура організації. Типи організацій в Україні.

Тема 4. Сутність і принципи формування системи менеджменту.

Законои та закономірності менеджменту. Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації. Поняття функцій менеджменту. Функції менеджменту як види управлінської діяльності. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні), конкретні (спеціальні) функції менеджменту. Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень і а інших категорій менеджменту. Мета управлінського процесу, його учасники, предмет, засоби здійснення.

Тема 5. Планування в організації.

Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв'язок. Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування: визначення місій та цілей; оцінка сильних і слабких боків організації; розроблення стратегії. Поняття місії в управлінні та класифікація цілей організації. Ієрархічна підпорядкованість, субординація цілей організації. Тактика, політика, процедури, правила. Традиційний процес постановки цілей. Концепція управління за цілями.

Тема 6. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту.

Сутність і зміст організації як функції управління. Поняття організації. Ознаки організації. Різновиди організацій: органі стичні та механістичні, прості та складні, формальні та неформальні. Організаційна структура управління. Загальні риси організацій: ресурсний, вертикальний та горизонтальний поділ праці, залежність від зовнішнього оточення. Модель організації як відкритої системи: параметри «входу», процес перетворення, параметри «виходу». Внутрішнє середовище організації, взаємозв'язок внутрішніх змінних. Зовнішнє середовище організації: фактори прямої та непрямої дії. Загальні характеристики зовнішнього середовища. Типи організацій в Україні.

Тема 7. Мотивація як загальна функція менеджменту.

Значення людського фактора в управлінні організацією. Поняття мотивування. Взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і заохочень працівника у процесі мотивації. Теорії і моделі процесів мотивування: змістовний і процесний підходи. Співставлення теорій мотивування. Засоби мотиваційного впливу. Стимулювання праці: цілі, принципи, види, форми.

Змістовий модуль 2. «Основні напрямки ефективного управління».

Тема 8. Управлінський контроль.

Поняття контролю та його місце в системі управління. Принципи і цілі функції контролювання. Етапи процесу контролювання. Модель процесу контролювання. Процес контролювання. Зворотній зв'язок при контролі. Види управлінського контролю.

Тема 9. Лідерство.

Поняття та загальна характеристика керівництва. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Влада як елемент примушення. Форми впливу та влади. Теорії лідерства. Типологія лідерів. Фактори та передумови формування стилів керівництва. Критерії оцінки стилю менеджера. Особливості національних систем керівництва. Загальна характеристика моделі сучасного менеджера.

Тема 10. Комунікації в системі управління організацією.

Поняття і характеристика комунікацій. Різновиди «внутрішніх» та «зовнішніх» комунікацій. Перешкоди в комунікаціях. Зворотній зв'язок у процесі комунікації. Засоби комунікацій, їх переваги та недоліки. Комунікаційний процес, елементи та етапи процесу. Моделі комунікаційного процесу. Організація комунікаційного процесу. Комунікаційні переваги. Інформація, її види та роль в менеджменті.

Тема 11. Прийняття управлінських рішень.

Сутність управлінських рішень. Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень.

Тема 12. Ефективність управління.

Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту. Управлінський цикл. Управлінські процедури: цільовизначення, інформаційне забезпечення, аналітична діяльність, вибір варіанту дій, реалізація рішення, зворотній зв'язок. Особливості процесу управління: безперервність, нерівномірність, циклічність, послідовність, мінливість, стійкість. Сутність результативності та ефективності менеджменту. Економічна, організаційна та соціальна ефективність управління. Ефективність менеджменту в організації, її види та підходи до оцінки. Напрями підвищення ефективності управління організацією.

Тема 13. Соціальна відповідальність в менеджменті.

Сутність відповідальності та етики у менеджменті. Етичні виміри культури менеджменту. Принципи етичної поведінки. Етика ділового спілкування менеджера. Рівень морального розвитку окремої особистості в організації; корпоративні етичні кодекси, відповідність перед суспільством. Відповідальність у менеджменті: соціальні, правові та екологічні аспекти. Соціальна відповідальність як добровільна реакція на

соціальні проблеми суспільства з боку організації. Перевага та недоліки соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність та збалансований розвиток організації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин денна форма					
	усього	у тому числі				
		лек	пр	лаб	інд	с.р
Змістовий модуль 1. Теоретичні та організаційні основи менеджменту						
Тема 1. Поняття і сутність менеджменту	9	2	1	-	-	6
Тема 2. Еволюція управлінської думки	9	2	1			6
Тема 3. Організації як об'єкти управління	8	2	1			5
Тема 4. Сутність і принципи формування системи менеджменту	8	2				6
Тема 5. Планування в організації	10	4	2	-	-	4
Тема 6. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту	8	2	1	-	-	5
Тема 7. Мотивація як загальна функція менеджменту	8	2	1	-	-	5
Разом за змістовим модулем 1	60	16	7	-	-	37
Змістовий модуль 2. Основні напрями ефективного управління.						
Тема 8. Управлінський контроль в організації	10	2	1	-	-	7
Тема 9. Лідерство	10	2	1	-	-	7
Тема 10. Комунікації в системі управління	10	2	2	-	-	6
Тема 11. Прийняття управлінських рішень	10	2	1	-	-	7
Тема 12. Ефективність управління	10	4	1	-	-	5
Тема 13. Соціальна відповідальність в менеджменті	10	2	1	-	-	7
Разом за змістовим модулем 2	60	14	7	-	-	39
Усього годин	120	30	14		-	76

5. Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин д/в
1	Поняття і сутність менеджменту	1
2	Еволюція управлінської думки	1
3	Організації як об'єкти управління	1
4	Планування в організації	2
5	Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту	1
6	Мотивація як загальна функція менеджменту	1
7	Управлінський контроль в організації	1
8	Лідерство	1
9	Комунікації в системі управління	2
10	Прийняття управлінських рішень	1

11	Ефективність управління	1
12	Соціальна відповідальність в менеджменті	1
	Разом	14

6. Теми практичних занять

Не передбачені навчальним планом.

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом.

8. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються студентом під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. СРС є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи студента.

Метою СРС є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у студентів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

Основними формами СРС є такі:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до семінарських, практичних (лабораторних) занять та виконання домашніх завдань;
- систематизація вивченого матеріалу курсу перед написанням модулів та підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;
- виконання індивідуальних завдань (написання рефератів, здійснення наукових досліджень з підготовкою доповіді на науковій студентській конференції та/або публікацією статті (тез доповіді) у науковому збірнику, пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою курсу, підготовка та проведення студентом на практичному занятті міні-лекції, складання словника по курсу, розробка тематичного кросворду, написання реферату за заданою тематикою тощо).

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д/в
1	Поняття і сутність менеджменту	6
2	Еволюція управлінської думки	6
3	Організації як об'єкти управління	5
4	Сутність і принципи формування системи менеджменту	6
5	Планування в організації	4
6	Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту	5
7	Мотивація як загальна функція менеджменту	5
8	Управлінський контроль в організації	7
9	Лідерство	7
10	Комунікації в системі управління	6
11	Прийняття управлінських рішень	7
12	Ефективність управління	5
13	Соціальна відповідальність в менеджменті	7
	Разом	76

9. Індивідуальні завдання

Для заочного відділення написання письмової контрольної роботи згідно методичних вказівок.

10. Методи навчання

Основними формами навчальної роботи при вивченні дисципліни «Основи менеджменту» є лекційні та семінарські заняття. Лекції проводяться з базових питань курсу, містять узагальнений теоретичний матеріал, який є базою для самостійної роботи студентів. В процесі читання лекцій увага концентрується на найбільш складних питаннях досліджуваної теми, додаються рекомендації для самостійної роботи над відповідними темами. Спосіб подання інформації студентам в процесі їх пізнавальної діяльності реалізується через певні дії та методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- навчальна дискусія – метод передбачає проведення навчальних групових дискусій/обговорень з певної проблеми в малих групах; використовується для стимулювання пізнавального інтересу, залучення здобувачів вищої освіти до активного обговорення різноманітних наукових точок зору з тієї чи іншої проблеми, спонукання їх до осмислення різних підходів, до аргументації чужої і своєї позиції;
- ілюстрація – для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;
- кейс-метод або метод ситуаційних вправ – метод, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності здобувачів вищої освіти, сприяє розвитку винахідливості, вмінню вирішувати проблеми, розвиває здібності проводити аналіз і діагностику проблем;
- аналітичний метод – для практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.	Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8) Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами

	(СК 14) Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН6. Планувати, організувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК 02) Здатність планувати та управляти часом (ЗК 04) Здатність працювати в команді (ЗК 11)
РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.	Здатність навчатися та бути сучасно навченим (ЗК 03). Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.	Здатність планувати та управляти часом (ЗК04) Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій (ЗК07) Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК08) Здатність продемонструвати знання та розуміння предметної області та професійної діяльності (ЗК 12)

12.Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів вивчення дисципліни, згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є:

- екзамен (залік);
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Контроль знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Основи менеджменту» ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання. Для визначення

рейтингової оцінки курс дисципліни «Основи менеджменту» поділяється на 2 змістовних модуля – 7 тем у першому, 6– у другому.

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання використовуються такі засоби оцінювання: поточне усне опитування на лекційних та практичних заняттях; оцінка виконання практичних самостійних завдань; оцінка аналізу практичних ситуацій, кейсів на практичному занятті; рішення задач; тестова перевірка під час поточного контролю; проведення двох рубіжних контролів, екзамен.

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання використовуються такі засоби оцінювання: захист контрольної роботи; підсумковий контроль у формі екзамену; надання відповідей на теоретичні питання, виконання практичних завдань.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

13. Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи. Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Основи менеджменту» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Основи менеджменту» є:

- відвідування лекційних та практичних занять;
- систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
- виконання обов'язкових завдань самостійної роботи;
- виконання індивідуальних дослідницьких завдань (за вибором здобувача вищої освіти або викладача);
- участь в конференціях, конкурсах наукових робіт та інноваційних проєктів, олімпіадах.

Для здобувачів вищої освіти *денного відділення* поточний контроль та оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за наступними напрямками:

- робота на лекціях (присутність на лекційних заняттях, ведення конспекту, участь в експрес-опитуванні (тестуванні); участь у навчальній дискусії);
- робота на практичних заняттях (присутність на заняттях, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, усне опитування, тестування, рішення практичних задач, участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання, тощо).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення екзамену і враховуються викладачем при визначенні результатів рубіжного контролю та підсумкової оцінки з дисципліни.

Рубіжний (модульний, тематичний, календарний) контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль з дисципліни «Основи менеджменту» проводиться у формі екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти.

Завдання екзамену включають тестові завдання, теоретичні питання з курсу та практичне завдання. Питання до екзамену здобувачі вищої освіти можуть знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість є сумою балів за різні види навчальної роботи.

Поточне тестування													Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Модуль 1							Модуль 2							
Змістовний модуль 1							Змістовний модуль 2						35	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T13 – теми змістових модулів.

До екзаменаційної відомості заносяться сумарні результати в балах за 100-бальною шкалою, 4-х бальною національною шкалою та за шкалою ECTS.

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Робоча програма дисципліни «Основи менеджменту» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма «Міжнародний бізнес», ОС «бакалавр»/ Укл. Л.С. Кутідзе - Запоріжжя: НУ «ЗП», 2020. - 14 с.
2. Конспект лекцій з дисципліни «Основи менеджменту» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», ОС «бакалавр» / Укл. Л.С. Кутідзе - Запоріжжя: НУ «ЗП», 2020.
3. Методичні рекомендації з підготовки семінарських занять та самостійної роботи студентів з курсу «Основи менеджменту».
4. Методичні вказівки і тематика контрольних робіт для студентів заочної форм навчання з дисципліни «Основи менеджменту».

15. Рекомендована література

Базова

1. Дикань Н. В., Борисенко І. І. Менеджмент: навчальний посібник. Київ: Знання, 2008. 389 с.
2. Кузьмін О. Є, Мельник О. Г. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: навчальний посібник. Львів: Національний університет “Львівська політехніка”, 2006. 338 с.
3. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А.А. Мазаракі; Харків: Фоліо, 2014. 846 с.
4. Осовська Г. В., Осовський О. А. Основи менеджменту. Підручник. Київ: Кондор, 2006. 664 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-125.html>
5. Скібіцька Л.І., Скібіцький О.М. Менеджмент: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 340 с.
6. Рульєв В. А., Гуткевич С. О. Менеджмент: навчальний посібник для студ. вищих навч. закладів: рек. МОНУ. Київ : Центр учбової літератури, 2011. – 312 с.
7. Стадник В. В., Йохна М. А. Менеджмент: підручник. Київ: Академвидав, 2007. 575 с.
8. Хміль Ф. І. Основи менеджменту: підручник. Вид. 2-ге випр., доп. — Київ: Академвидав, 2007. 576 с.

Допоміжна

9. Баєва О.В., Ковальська Н.І., Згалат-Лозинська Л.О. Основи менеджменту: практикум: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 524 с.
10. Дафт Р.Л. Менеджмент . СПб: Питер, 2001. 832 с.
11. Завадський, Й. С. Менеджмент: підручник для студентів економ. спец. вищих закладів : у 2 т. Київ: Вид-во Європ. ун-ту, 2003. Т. 2. 640 с.
12. Кравченко В. О. Менеджмент: Навчальний посібник. Одеса: Атлант, 2013 р. – 165 с.
13. Мартыненко Н.М. Основы менеджмента: Учебник. Київ: Каравелла, 2003. 496 с.
14. Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер. с англ. Москва: Дело, 2002. 480 с.
15. Охріменко А. Г. Основи менеджменту: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 160 с.
16. Рудінська О. В., Яроміч С. Л., Молодка І. О. Менеджмент: навчальний посібник. Київ: Ніка-Центр, 2002. 320 с.
17. Сухарський В. С. Менеджмент. Тернопіль : Астон, 2004. – 528 с.
18. Туленков М. В. Сучасні теорії менеджменту: навчальний посібник. Київ: Каравела, 2007. 304 с.

19. Черваньов Д. Менеджмент: терміни, тести, вправи, завдання, навчальні конкретні ситуації (кейси), проблематика курсових, випускних, дисертаційних робіт : підручник. Київ: Київський ун-т, 2007. 853 с.

20. Шегда А. В. Менеджмент: навчальний посібник. Київ: Знання, КОО, 2002. 583 с.

16. Інформаційні ресурси

1. Інтернет-портал для управлінців Менеджмент.com.ua. URL: <http://www.management.com.ua/cm/>.
2. Інтернет-портал для управлінців. URL: <https://businessviews.com.ua>
3. Менеджмент і консалтинг: каталог сайтів. URL: <http://www.relevantdirectory.com.ua/business/management>. - Заголовок с екрана.